
PROPOSTA DE CURS D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA

ORATÒRIA I ARGUMENTACIÓ:

Una eina jurídica troncal

ORGANITZACIÓ

Facultat de Dret de la UPF

RESPONSABLES ACADÈMICS DE L'ACTIVITAT

Josep Vicenç Mestre Nogué. Ocasionalment Josep M. Castellà Lidon.

INTRODUCCIÓ DEL CURS

Et poses nerviós quan has de parlar davant d'una audiència? Vols ser capaç de comunicar eficientment, ser original i aprendre a convèncer el teu interlocutor? Vols aprendre a parlar en públic i adquirir desimboltura i seguretat a l'hora d'articular un bon discurs?

Aquest curs t'ofereix les eines per desenvolupar el teu potencial com a orador/a. A partir de píndoles teòriques posaràs a la pràctica exercicis improvisats i presentacions extenses preparades, que simularan les diferents situacions comunicatives a les que es pot enfrontar un jurista.

Aprenderàs a fer un informe oral, un interrogatori i practicaràs en un judici oral simulat. Descobriràs com elaborar i estructurar una argumentació de manera sòlida i exposar-la de manera eficient per a persuadir l'audiència.

Gaudiràs d'una atenció continuada al llarg del curs, que t'ajudarà a definir les teves virtuts i aspectes a millorar com a orador/a. En definitiva, et proposem una experiència vivencial pràctica que et donarà flexibilitat, seguretat i autonomia discursiva davant qualsevol presentació oral.

OBJECTIUS DEL CURS

1. Promoure l'ús de l'oratòria des del rigor acadèmic. Incidir en l'aprenentatge pràctic per adquirir competències bàsiques en creació i exposició del discurs.
2. Perdre la por a enfrontar-se a un auditori o als mitjans de comunicació. Descobrir les virtuts d'un mateix per potenciar-les oralment.
3. Conèixer els aspectes generals de l'oratòria: la comunicació no verbal, la paraverbal i la verbal. Dotar l'alumnat de contingut i de continent.
4. Potenciar les capacitats orals de diversos perfils professionals. Incentivar la creativitat (*inventio*), l'estructuració (*dispositio*) i l'articulació (*actio*).
5. Practicar oralment les tècniques exposades pel professorat, adquirir-ne desimboltura i experiència i, alhora, augmentar el grau personal d'autoestima i seguretat davant d'un auditori. Seguiment i *feedback* continuat.
6. Analitzar i avaluar conjuntament les pròpies intervencions orals i les d'altres companys del grup, per adquirir consciència dels punts febles d'un mateix que cal millorar i dels punts forts que cal potenciar.

DESTINATARIS DE L'ACTIVITAT

Estudiants universitaris del grau de dret amb inquietud per la formació integral de l'individu. A tots aquells qui vulguin dotar-se d'una eina transversal, amb competències interdisciplinàries com l'oratória, per esdevenir més eficient a la feina.

CALENDARI I HORARI DEL CURS

Durada: 21 hores presencials

(3 hores cada dimecres durant 7 setmanes i activitats d'anàlisi del discurs a casa, per complementar l'avaluació contínua).

1 Crèdits ECTS (25 hores de dedicació).

Dates: Dimecres 15-22-29 d'abril, 6-13-20-27 de maig

Horari: 15:30 a 18:30 hores.

Aula: 20.191 (Ed. Jaume I. Campus Ciutadella)

PROGRAMA

- **Autoconsciència, personalitat i nervis.** Seguretat i autoestima a partir de l'estil de l'emissor: el jurista. Les finalitats: ensenyar, convèncer, delectar, vendre un producte, etc. El grau de formalitat.
- **La comunicació no verbal.** Imatge personal, posició corporal, gestualitat facial, mirada, mans, i gestió de l'espai i l'audiència.
- **La comunicació paraverbal.** Intensitat, durada, to, timbre, ritme, entonació i prosòdia. El silenci.
- **L'estructuració, guió i audiència.** Fórmules d'inici i de final. La *captatio benevolentiae*. La recapitulació. Tipus de conclusions.
- **L'argumentació i les figures retòriques.** Tipus d'arguments: autoritat, model, benefici, demostració, analogia, incompatibilitat. Les fal·làcies: *ad hominem*, *ad populum*, *ad verecundiam*, *ad fidelitatem*.
- **La preparació i la memorització** (memòria). La improvisació. L'elaboració i l'ús del guió. Previsió i maneig d'elements tecnològics de suport: pantalla, micròfon, vídeo, presentacions en *PowerPoint* i afins.
- **Avaluació:** Assistència presencial obligatòria i autosuperació de les condicions prèvies. Retro avaluació d'un mateix i dels companys, aprenentatge diacrònic i multidisciplinari. Valoració de la riquesa i correcció lingüística i l'adequació al registre.

ACTIVITATS

Totes les sessions s'iniciaran amb una breu explicació teòrica d'uns 45-60 minuts. La resta estarà dedicada a les pràctiques dels alumnes, que permetran reforçar la primera el contingut i integrar-lo en l'aprenentatge dels alumnes. Enumerem alguns dels exemples d'activitats que es faran al llarg del curs:

Tots els alumnes participaran de manera pràctica en totes les sessions, sigui en una presentació preparada o en una breu improvisació, per tal de fomentar l'autoconfiança, l'autoconsciència, i també una evolució periòdica i assoliment dels coneixements teòrics.

CRONOGRAMA I TASQUES

Sessió 1. Introducció a l'oratòria. L'orador/a.

Sessió 2. L'audiència i imatge personal. La comunicació no verbal.

Sessió 3. La comunicació paraverbal.

Sessió 4. La creació: l'estructuració i el guió.

Sessió 5. L'argumentació.

Sessió 6. El debat.

MÈTODE D'AVUACIÓ

10% Assistència (mínim del 80%)

15% Anàlisi d'un discurs famós/propri

15% Elevator pitch

30% Presentació oral extensa

30% Realització d'un debat

PROFESSORAT

Josep Vicenç Mestre Nogué és doctor en història i oratòria per la Universitat Pompeu Fabra. Actualment combina la formació a directius d'empreses privades amb la docència universitària. **És professor associat a la UPF** a les facultats d'Humanitats i de Comunicació. **Ha impartit docència a vuit universitats més** (UB, URL, UOC, Tecnocampus Mataró, UdL, UIC, CEI i FUB-Manresa), en diversos graus i màsters, en matèria de comunicació oral, corporativa i de crisi.

L'expertesa en l'àmbit de l'estratègia i la comunicació l'ha adquirit en el seu pas per **tres conselleries del Govern de la Generalitat i pel Parlament de Catalunya.** Concretament, ha estat d'assessor en Acció Institucional de la Vicepresidència, cap de Relacions Institucionals d'Empresa Coneixement i **cap del Gabinet d'Economia i Hisenda.** Així mateix, ha estat assessor en comunicació a la presidència i a la vicepresidència primera del Parlament de Catalunya.

Paral·lelament, de la seva formació acadèmica en destaca **la publicació de *Paraules de president i de Nació i Estat***, dos volums que es deriven del Premi a la millor tesi doctoral en català de la UPF. Anteriorment, s'havia graduat en Humanitats, en Ciències Polítiques i havia obtingut el màster en Història del Món a la mateixa UPF.

Josep M. Castellà Lidon és professor titular de Filologia Catalana i Anàlisi del Discurs del Departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra. Imparteix classes de Lingüística, Anàlisi del Discurs, Escriptura Acadèmica, Oratòria i Didàctica de la Llengua Oral, i desenvolupa la seva recerca en lingüística aplicada.

Ha publicat diversos llibres en relació amb la llengua oral en públic: *Didàctica de la llengua oral formal* (2002, col·lectiu), *Oralitat i escriptura: dues cares de la complexitat en el llenguatge* (2004), *Entendre('s) a classe. Les estratègies comunicatives dels docents ben valorats* (2007, col·lectiu), *10 idees clau per ensenyar la competència oral. Ensenyar a parlar en públic* (2014, amb Montserrat Vilà Santasusana) i *Els secrets de parlar en públic. Guia per a professionals* (2016, amb Mariona Casas i Montserrat Vilà, i la col·laboració de Josep Vicenç Mestre).

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ARISTÒTIL (c. 335 aC) (1985). *Retòrica*, dins *Retòrica. Poètica*, Barcelona, Laia.
- CARNEGIE, Dale (1931): *Cómo hablar bien en público e influir en los hombres de negocios*, Barcelona, Edhasa, 1976, traducció i adaptació de Jorge Ciancagliri. (Original: *Public Speaking and Influencing Men in Business*).
- CASAS, Mariona, VILÀ, Montserrat i Josep M. CASTELLÀ (2016). *Els secrets de parlar en públic. Guia per a professionals*. Vic: Eumo.
- CASTELLÀ, Josep M.; VILÀ, Montserrat (2002): "La llengua oral formal: un espai intermedi entre oralitat i escriptura". Montserrat Vilà (ed.): *Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. 19-30. Barcelona: Graó.
- CICERÓ, Marc Tul·li (55 aC): *De l'orador*, Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1931-1952 (traducció de Salvador Galmés).
- LABORDA, Xavier (1993): *De retòrica. La comunicació persuasiva*, Barcelona, Barcanova.
- PERELMAN, Chaim i OLBRECHTS-TYTECA, Lucie (1958): *Traité de l'argumentation. La nouvelle rhétorique*, París, Presses Universitaires de France. (Reedició: 1988.) (trad.: *Tratado de la argumentación*, Madrid, Gredos, 1989).
- QUINTILIÀ, Marc Fabi (94 dC): *Institució oratòria*, Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1961 (traducció de Josep M. Casas i Homs, Jordi Pérez Durà i Miquel Dolç).
- RUBIO, Joana i PUIGPELAT, Francesc (2000): *Com parlar bé en públic*, Barcelona, Pòrtic.
- VILÀ, Montserrat (ed.) (2002): *Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*, Barcelona, Graó.

REFERÈNCIES ESPECIALITZADES EN ORATÒRIA JURÍDICA

- FERNÁNDEZ LEÓN, Óscar (2013). *Con la Venia, Manual de Oratoria para Abogados*. Pamplona: Aranzadi SA.
- GARCÍA RAMÍREZ, Julio (2013). *Estrategia de Oratoria Práctica para abogados*. Madrid: Rasche.
- TRIVERSI, Alessandro (2015). *La Defensa Penal: Técnicas argumentativas y oratorias*. Pamplona: Aranzadi SA.
- AAVV (coord. R. Ortega García) (2013). *Teoría del derecho y argumentación jurídica. Ensayos contemporáneos*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Fernández León, O. (2013). *Con la Venia, Manual de Oratoria para Abogados*. Pamplona: Aranzadi SA.

García Ramírez, J. (2013). *Estrategia de Oratoria Práctica para abogados*. Madrid: Rasche.

Gómez García, J.A. (2017). *La argumentación jurídica. Teoría y práctica*. Madrid: Dykinson.

Moreso i Mateos, J.J. (2016). *Lógica, argumentación e interpretación en el derecho*. Barcelona: Editorial UOC.

Schopenhauer (2015). *El arte de tener siempre razón. La dialéctica erística*. Palma: J.J. de Olañeta editor.

Traversi, A. (2015). *La Defensa Penal: Técnicas argumentativas y oratorias*. Pamplona: Aranzadi SA.

INSCRIPCIONS i MATRÍCULA a través de la [web de Dret de la UPF](#)